

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
INSTITUTUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE PUBLICĂ
NATIONAL INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH

Str. Dr.A. Leonte, Nr. 1 - 3, 050463 Bucuresti, ROMANIA
Tel: *(+40 21) 318 36 20, Director: (+40 21) 318 36 00, (+40 21) 318 36 02, Fax: (+40 21) 312 3426

CENTRUL NAȚIONAL de SUPRAVEGHERE și CONTROL AL BOLILOR
TRANSMISIBILE

Tel.: (+40 21) 317 9702 Fax: (+40 21) 318 3634 ; E-mail: cnscbt@insp.gov.ro

Către
Domnul Dan Bazavan

Email: danbazavanphd@gmail.com

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII	
Institutul Național de Sănătate Publică	
INTRARE	Nr. 6106
IESIB	
Ziua 15	Luna 09 20 22

Stimate Domn,

Dand curs dispozițiilor Sentinței civile nr.5568/2021 comunicată în data de 25.03.2022, pronunțată de Tribunalul București în Dosarul nr.2942/3/2021, în completarea adresei noastre nr. 201717/26.01.2021 vă comunicăm raspunsurile la următoarele solicitări de informații formulate de dvs. prin cererea înregistrată la Institutul Național de Sănătate Publică sub nr.20717/22.10.2020:

2. Pentru emiterea Ordinului comun MS+MEC nr. 548/1494/2020, autoritatea are vreo contribuție, a furnizat studii privind efectele purtării măștii, a folosirii dezinfecanților de către copii, a fost consultată? Dacă da, solicit o copie după toate documentele furnizate către CNSU.

Institutul Național de Sănătate Publică este for tehnic și metodologic conform Regulamentului de Organizare și Funcționare, prin urmare a furnizat informații de specialitate disponibile la nivel european și mondial către forul superior, respectiv Ministerul Sănătății. INSP nu face parte din CNSU și ca urmare nu a trimis direct niciun document, în acest sens, către CNSU.

Printre studiile furnizate, menționăm:

<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/children-and-school-settings-covid-19-transmission> ;

[Staying Safe in School during COVID-19 - HealthyChildren.org;](https://www.healthychildren.org/StaySafeInSchoolDuringCOVID19)

[https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/community/schools-childcare/k-12-guidance.html;](https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/community/schools-childcare/k-12-guidance.html)

<https://www.who.int/publications/i/item/considerations-for-school-related-public-health-measures-in-the-context-of-covid-19>

CONFORM CU
ORIGINALUL

3. Pentru emiterea tuturor Hotărârilor adoptate de către CNSU (CMBSU etc.), Autoritatea a furnizat date, informații, statistici, a fost consultată? Dacă da, solicit copie după toate datele furnizate către CNSU.

Institutul Național de Sănătate Publică este subordonat Ministerului Sănătății și are în atribuții transmiterea informațiilor rezultate din analiza datelor colectate de la nivelul județelor și a municipiului București, către Ministerul Sănătății. Ministerul Sănătății este structura cu rol de decizie și este reprezentată prin Ministrul Sănătății în CNSU. Prin urmare, nu știm ce informații transmise de INSP către Ministerul Sănătății au fost /nu expuse în întrunirile CNSU. Pentru a afla puteți să vă adresați Secretariatului tehnic permanent al Comitetului național care este asigurat de către Departamentul pentru situații de urgență, prin Inspectoratul General pentru Situații de Urgență.

4. Va rog să-mi comunicați dacă Autoritatea este de acord cu învățământul on-line.

La începutul pandemiei (anul 2020), când multe aspecte despre noul Coronavirus erau încă necunoscute și sistemul era nepregătit INSP a fost de acord cu învățământul on-line.

Pe parcursul timpului, odată cu dezvoltarea și apariția altor măsuri de prevenire și minimizare a riscului de îmbolnavire (testarea elevilor utilizând teste antigenice rapide, vaccinarea) acestea au fost recomandate de INSP pentru a fi introduse/adăugate în reglementările comune pentru ca elevii să poată participa fizic la cursurile școlare și pentru a evita învățământul on-line.

5. Autoritatea este de acord cu restricțiile impuse pentru a merge la școală așa cum au fost instituite prin Ordinul comun MS+MEC 5487/1494/2020?

În luna mai 2020, Institutul Național de Sănătate Publică a elaborat o serie de recomandări privind măsurile de protecție care trebuie aplicate pentru reluarea activităților în unitățile pentru educarea și instruirea copiilor și tinerilor, clasele 0-XII, în contextul epidemiologic al COVID 19, care au fost incluse în Ordinul comun MS/MEC 5487/1494/2020. Astfel, Institutul Național de Sănătate Publică a fost de acord cu recomandările din Ordinul menționat.

Aceste recomandări au fost redactate utilizând următoarele surse:

1. Centers for Disease Control and Prevention, CS316485B April 23, 2020
2. https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Environmental-persistence-of-SARS_CoV_2-virus-Options-for-cleaning2020-03-26_0.pdf
3. Fraiese AP, Lambert PA et al. (eds). Russell, Hugo & Ayliffe's Principles and Practice of Disinfection, Preservation and Sterilization, 5th ed. 2013. Ames, IA: Wiley-Blackwell; McDonnell GE. Antisepsis, Disinfection, and Sterilization: Types, Action, and Resistance. 2007. ASM Press, Washington DC. Rutala WA, Weber DJ, Healthcare Infection Control Practices Advisory Committee (HICPAC). 2008. Guideline for disinfection and sterilization in healthcare facilities. Available at: http://www.cdc.gov/hicpac/Disinfection_Sterilization/toc.html ;

8. Care este timpul recomandat de specialiști pentru copii de a sta în fața tabletei, a calculatorului sau a telefonului (pe categorii de vârstă)?

Pentru adoptarea unui stil de viață sănătos al copiilor și adolescenților, este important să se monitorizeze timpul, frecvența și conținutul vizualizat de aceștia în timpul utilizării dispozitivelor electronice și de a se asigura oportunități adecvate de activitate fizică, obiceiuri alimentare sănătoase, cicluri adecvate de somn și un mediu social favorabil.

În baza a numeroase studii internaționale efectuate în ultimii ani privind efectele expunerii prelungite la diferite ecrane (tabletă, telefon, laptop, calculator, televizor), recomandările specialiștilor se îndreaptă către reducerea timpului de expunere cât mai mult posibil, fără să se facă o precizare unanimă a unei norme de timp. Timpul de expunere la ecrane fără risc pentru sănătate este dificil de cuantificat, pentru că depinde de foarte mulți factori – vârstă, tipul de activitate desfășurată, tipul de ecran, distanța ecranului față de ochi, poziția de lucru, numărul și durata pauzelor, momentul zilei când are loc expunerea, statusul constituțional al copilului (stare de nutriție, eventualele stări patologice pre-existente) etc.

Principalele recomandări generale pentru copiii de vârstă școlară în vederea limitării efectelor nocive ale expunerii prelungite la ecrane sunt:

- pauze de privit la ecran de câte 20 de secunde la fiecare 20 de minute de lucru
- alternarea lucrului la calculator cu activitate fizică
- respectarea unei poziții corecte la masa de lucru
- evitarea expunerii la ecran în timpul serii, cu cel puțin 2 ore înainte de culcare.

Academia Americana de Pediatrie ofera urmatoarele recomandări:

- pentru copiii sub 2 ani, expunerea la ecran nu ar trebui sa existe, exceptând situații rare în care familia comunica cu un alt membru al familiei aflat la distanță, prin Skype sau Facetime, perioada de expunere nefiind mai lunga de 5 minute.
- între 2-5 ani, expunerea este de 30 minute pe zi.
- între 5-12 ani, expunerea este de aproximativ 1 ora, dar nu mai mult.
- peste 12 ani expunerea nu ar trebui să fie mai lunga de 2 ore pe zi.

Dintre studiile internaționale relevante pe această temă menționăm:

1. "Children and screens: A survey by French pediatricians." R. Assathiany, E. Guery, F.M. Caron, J. Cheymol, G. Picherot, P. Foucaud, N. Gelbert, Association française de pediatrie ambulatoire Groupe de pediatrie generale. Archives de Pediatrie 25 (2018). -P.84-88.

9. Care sunt efectele asupra ochilor copiilor prin expunerea prelungita la tabletă/calculator/telefon? Indicați câteva studii relevante?

Ochii sunt extrem de solicitați, în special la activitățile de aproape (scris, citit, computer, tabletă și, mai ales, telefon). Cu cât detaliile primate sunt mai mici (smartphone) și distanța de lucru este mai mică, cu atât efortul vizual este mai mare.

S-a observat că activitatea prelungită la distanță mică de ecran poate fi însoțită de apariția miopiei.

S-a constatat apariția unor cazuri acute de strabism după utilizarea prelungită de către copii a acestor dispozitive.

Solicitarea vizuală excesivă pe parcursul unei zile duce la apariția senzației de ochi obosiți, a durerilor de cap, uneori cu vedere dublă de aproape și frecvent cu vedere dificilă la distanță.

Dintre studiile internaționale relevante pe această temă menționăm:

1. The Negative Effects of Digital Technology Usage on Children's Development and Health mai 2018 Rustem Mustafaoglu and all, Istanbul University-Cerrahpasa · Faculty of Health Sciences
2. Wang J, Li M, Zhu D, Cao Y Smartphone Overuse and Visual Impairment in Children and Young Adults: Systematic Review and Meta-Analysis, *J Med Internet Res* 2020;22(12):e21923 <https://www.jmir.org/2020/12/e21923/>
3. Bhattacharya S, Saleem SM, Singh A. - Digital eye strain in the era of COVID-19 pandemic: An emerging public health threat. *Indian J Ophthalmol* 2020;68:1709-10. © 2020 Indian Journal of Ophthalmology | Published by Wolters Kluwer – Medknow
4. "Associations Between Screen Exposure in Early Life and Myopia amongst Chinese Preschoolers" by Gui-You Yang, Li-Hua Huang, Katrina L. Schmid, Chen – Guang Li

10. Autoritatea a efectuat studii privind expunerea la tabletă/calculator a copiilor pe categorii de vârstă 6-9 ani, 9-12 ani, respectiv 12-18 ani? Dacă da, solicităm o copie după acestea.

Institutul Național de Sănătate Publică nu a efectuat studii privind expunerea la tabletă/calculator a copiilor de vârstă școlară.

11. Autoritatea a efectuat vreun studiu în ceea ce privește eficiența măștii în combaterea răspândirii virusului SARS-CoV-2? Dacă da, solicităm aceste studii.

Institutul Național de Sănătate Publică nu a efectuat studii privind eficiența măștii în combaterea răspândirii virusului SARS-CoV-2.

13. Este adevărat că expunerea prelungită a copiilor cu vârstă sub 9 ani (dar și pentru ceilalți) la tabletă/calculator duce la apariția sindromului ADHD? Dacă da, vă rog să indicați studiul/studiile relevant/relevante.

Studiile internaționale efectuate până în prezent nu au evaluat legătura de cauzalitate între expunerea la ecrane și apariția sindromului ADHD la copii. Au fost însă analizate influențe indirecte asupra unor simptome ale deficitului de atenție (cum ar fi tulburările de somn), precum și efectele expunerii prelungite la ecrane la copiii cu ADHD.

Dintre publicațiile științifice relevante pe această temă, menționăm:

1. "P- 10 The Impact of Attention Deficit Hyperactivity Disorder on Sleep and Screen Exposure Among School Children" (Project: Social Media Exposure and Technology Consumption in Children and Adolescents)

Conference Paper - May 2012 - 1st Istanbul-Eurasian Congress of Biological Psychiatry At: Istanbul

Autori: Ayse Rodopman Arman, A. Bıkmazer, B. Acar, F. Husrevoglu, A. Slocum, B. Turan, P. Ay - Marmara University Child And Adolescent Psychiatry Department Marmara University Public Health Department Marmara University Medical Faculty

2. „Screen time exposure in preschool children with ADHD: A cross-sectional exploratory study from South India.” Indian J Psychol Med. 2020;42:1-5.

Autori: Vaidyanathan S, Manohar H, Chandrasekaran V, Kandasamy P.

17. Autoritatea are cunoștință despre modificările comportamentale ale copiilor datorate expunerii prelungite la tabletă/calculator/telefon?

Institutul Național de Sănătate Publică are cunoștință despre modificările comportamentale ale copiilor datorate expunerii prelungite la tabletă/calculator/telefon. Au fost analizate lucrări științifice pe această temă și s-au elaborat materiale care au stat la baza Campaniei „Solidari în domeniul sănătății mintale! Nu există sănătate fără sănătate mintală”, în cadrul Subprogramului de Evaluare și promovare a Sănătății și Educație pentru Sănătate al Ministerului Sănătății.

<https://insp.gov.ro/2021/03/02/campaniei-solidari-in-domeniul-sanatatii-mintale-nu-exista-sanatate-fara-sanatate-mintala/>

Cu stimate,

Director General
Dr. Simona Parvu

Director CNEPSS
Dr. Alexandra Cucu

Director CNSCBT
Dr. Anca Sirbu

Avizat Juridic
Cons.jur. Mihnea Tomescu

CONFORM CU
ORIGINALUL